

ĐỊNH HƯỚNG DƯ LUẬN XÃ HỘI TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG, ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRONG TÌNH HÌNH MỚI

ThS. NGUYỄN THỊ THÙY NHUNG^(*)
TS. TRẦN VĂN HUẤN^(**)

Tóm tắt: Thực tiễn hơn 90 năm lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn kiên định lựa chọn chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hành động. Tuy nhiên, các thế lực thù địch vẫn luôn chống phá, xuyên tạc sự thật về vai trò lãnh đạo của Đảng với cách mạng Việt Nam. Bài viết tập trung phân tích ảnh hưởng của dư luận xã hội và đề xuất một số giải pháp định hướng dư luận xã hội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch hiện nay.

Từ khóa: dư luận xã hội; nền tảng tư tưởng của Đảng; quan điểm sai trái thù địch

1. Đặt vấn đề
Đảng Cộng sản Việt Nam lấy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động. Điều này được ghi nhận trong Hiến pháp, trong các văn kiện quan trọng của Đảng, trở thành tuyên ngôn tuyên bố với thế giới, định hướng con đường phát triển của đất nước; là sự phản ánh ý chí, nguyện vọng của nhân dân, gắn liền với thực tiễn lịch sử, vai trò lãnh đạo của Đảng mang tính chất hiến định⁽¹⁾. Hiện nay, Đảng ta “tiếp tục kiên định, vận dụng, phát triển sáng tạo nền tảng tư tưởng này. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn

với chủ nghĩa xã hội và đường lối đổi mới của Đảng, hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân”⁽²⁾. Do đó, tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch khẳng định tính đúng đắn, nhất quán, kiên định với mục tiêu mà Đảng đã lựa chọn.

2. Ảnh hưởng của dư luận xã hội đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch

“Dư luận xã hội là sự phán xét, đánh giá thể hiện thái độ của các nhóm xã hội với các vấn đề đang diễn ra có liên quan đến lợi ích của họ; được hình thành thông qua các cuộc trao đổi, thảo luận công khai”⁽³⁾. Đó là hiện tượng tinh thần có sức mạnh to lớn trong đời sống xã hội.

Bản chất của dư luận xã hội thể hiện ở tính hiện thực, kinh nghiệm, tổng hợp của các hình

^(*)và^(**) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

thái ý thức xã hội và mang cơ chế tâm lý - xã hội. Quá trình thể hiện quan điểm của công chúng đi theo quy luật từ nhận thức, bộc lộ thành thái độ, hành vi bên ngoài. Dự luận xã hội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là vấn đề “xã hội đặc biệt”, biểu hiện bằng nhận thức, thái độ và xu hướng hành động của các tầng lớp nhân dân thông qua các hoạt động liên quan đến vấn đề này. Dự luận xã hội đóng vai trò quan trọng, vừa là “công cụ”, vừa là “phương tiện” bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Dự luận xã hội như một “công cụ” giúp nhà lãnh đạo, quản lý nắm bắt thường xuyên các luồng ý kiến của công chúng, kịp thời phát hiện các luồng dư luận khác nhau, thông tin xuyên tạc của các thế lực thù địch, những lỗ hổng trong quá trình ban hành và thực thi chính sách, pháp luật,... Đồng thời, nó được sử dụng như một “phương tiện” nhằm tuyên truyền quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để huy động sức mạnh tổng hợp từ công chúng, biến ý kiến đúng, phù hợp, tiến bộ của các cá nhân, tổ chức thành dự luận tích cực, ủng hộ tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đập tan âm mưu chống phá của thế lực thù địch.

Dự luận xã hội có những ảnh hưởng tích cực đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nghiên cứu dự luận xã hội để giải quyết các mâu thuẫn, xung đột, “điểm nóng” trong xã hội do các thông tin sai trái, thù địch gây ra; trấn an thái độ của công chúng bằng các hành động kịp thời, như cung cấp thông tin chính xác. Qua đó xóa bỏ sự hoài nghi trong tư tưởng, tạo diễn đàn để trao đổi, giải tỏa các bức xúc, nhằm hạn chế các hành động lệch chuẩn, như tụ tập, biểu tình phản đối chính quyền, hướng họ vào các hoạt động tích cực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tuy nhiên, ảnh hưởng tiêu cực của dự luận xã hội đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cũng rất lớn. Đó là:

- Ảnh hưởng từ các thông tin xuyên tạc, sai sự thật đến nhận thức, thái độ và xu hướng hành động của công chúng. Nhận thức của

mỗi người khác nhau và sự đa dạng về tư tưởng, quan điểm sẽ xuất phát từ sự khác biệt đó. Điều này có tác động rất lớn đến ý kiến nhận xét, đánh giá của họ, tạo ra nhiều luồng tâm trạng phức tạp. Đây cũng là nguồn gốc mầm mống trong các nhóm xã hội, “mảnh đất” để các thế lực thù địch lợi dụng kích động, xúi giục công chúng chống phá Đảng và Nhà nước, làm nảy sinh các điểm nóng chính trị. Sự tha hóa khi tiếp xúc với các luồng thông tin và dễ dàng bị dẫn dắt, tin theo, cũng vô tình tạo ra sự “bất ổn trong suy nghĩ”, “trong hành động” trong mỗi người. Chúng ta nghĩ rằng, không ai có thể kéo mình ra đường để đập phá, vì chúng ta không thể tự nhiên bị người người xúi giục, nhưng nếu cùng bức xúc về một vấn đề giống những người khác và thể hiện sự bức xúc bằng cách góp tiếng nói trên mạng xã hội. Tuy nhiên, quá trình trao đổi trên mạng khiến câu chuyện đã bị “sao y” khác với nội dung ban đầu. Các thế lực thù địch lại là những lực lượng có “tổ chức” và chúng biết cách đưa ra thông tin xuyên tạc để lôi kéo công chúng tham gia vào câu chuyện, dẫn dắt họ “tin và hành động” theo⁽⁴⁾.

Lợi dụng đặc điểm này, chúng lỏng ghép thông tin xuyên tạc vào các vấn đề của đất nước, dùng phương thức tuyên truyền “mưa dầm thấm lâu” nhằm làm thay đổi nhận thức của một bộ phận công chúng; tạo sự nghi ngờ, giật dây, dẫn dắt, liên kết những bức xúc trong họ hình thành tâm lý đám đông để chống phá. Chiêu trò này vô cùng nguy hiểm bởi sự “dẫn dắt” của internet và đánh thẳng vào sự tò mò của công chúng. Chúng còn nhận định nếu không có chuyện thì dựng chuyện, với mục đích: biến vụ việc nhỏ thành sự kiện lớn bằng cách cung cấp, công bố tư liệu, bằng chứng giả gây hoang mang dư luận để tạo cơ can thiệp vào công việc nội bộ của các quốc gia. Chẳng hạn, từ thông tin chưa được kiểm chứng “chính quyền Saddam Hussein có vũ khí hủy diệt”, đã trở thành cái cớ để đẩy Iraq chìm vào bất ổn, trở thành mục tiêu của khủng bố và đến bây giờ vẫn không thể bình yên. Nhưng cuối cùng,

chính Mỹ và Anh đã phải công nhận “chính quyền Iraq không sản xuất vũ khí hủy diệt”⁽⁵⁾.

Đứng trước một vấn đề không phải ai cũng tiếp cận đủ thông tin, có đủ niềm tin vào những gì mà Đảng, Nhà nước đang xây dựng. Điều này khiến một bộ phận công chúng đã bị lôi kéo, tin và làm theo. Hậu quả, nhiều người xuống đường biểu tình trái pháp luật, gây rối trật tự an ninh, sự kích động có chủ ý chỉ trên không gian ảo đã biến thành những hậu quả vô cùng nghiêm trọng ngoài đời thực⁽⁶⁾.

- Ảnh hưởng tiêu cực của truyền thông, đặc biệt là truyền thông xã hội đã tác động lớn đến cách tiếp cận thông tin của công chúng. Truyền thông phát triển giúp họ tiếp cận với nhiều “luồng thông tin”, đa chiều, trên diện rộng, trong đó, có cả những thông tin xấu, độc, sai sự thật. Lúc này, truyền thông đóng “vai trò như một thứ quyền lực” và nếu bị các thế lực thù địch “chi phối”, công chúng sẽ dễ dàng bị lôi kéo theo mục đích của chúng. Vì vậy, sự phát triển của truyền thông xã hội như hiện nay có thể tạo “cái cớ” cho sự bất ổn xã hội.

Chúng tìm mọi cách chiếm lĩnh truyền thông, lôi kéo người dân bằng cách lập các trang, nhóm trên không gian mạng, chọn những sự kiện mang tính điểm nhấn chính sách, dùng chiêu trò lồng ghép thông tin, đăng các bài viết, video với nội dung xấu, độc tấn công trực diện vào vai trò lãnh đạo của Đảng, cán bộ lãnh đạo Đảng, Nhà nước,... Chúng xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đơn cử, chúng xuyên tạc công tác phòng, chống tham nhũng ở nước ta, rằng đó chỉ là cơ để thanh trừng nội bộ, gây những hiểu lầm, nghi ngờ giữa cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng⁽⁷⁾. Chúng xuyên tạc trắng trợn rằng Luật An ninh mạng năm 2018 đe dọa quyền riêng tư, bóp méo sự thật về tình hình nhân quyền ở nước ta⁽⁸⁾;...Chúng âm mưu chia rẽ sự đoàn kết lương giáo, tách các tôn giáo ra khỏi khối đại đoàn kết dân tộc, xuyên tạc sự thật về tình hình tôn giáo và chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước, gây chia rẽ, xóa bỏ khối đại đoàn

kết dân tộc dẫn đến xung đột bạo loạn xã hội. Chúng kêu gọi ủng hộ tư tưởng đa nguyên chính trị, đa đảng đối lập bằng những lời lẽ mỉa dân... Mục đích của chúng là để thế giới biết đến Việt Nam như một quốc gia có những bất ổn chính trị, nhằm hạ thấp uy tín, vai trò lãnh đạo của Đảng, Nhà nước trên trường quốc tế. Vì vậy, nếu không kịp thời định hướng dư luận xã hội bằng những thông tin chính thống sẽ ảnh hưởng rất lớn đến vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước sẽ rất dễ

3. Nội dung và phương thức định hướng dư luận xã hội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch

Về nội dung định hướng

Một là, định hướng dư luận trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là quá trình tác động hợp quy luật: từ nhận thức, thái độ và biểu hiện thành hành vi bên ngoài nhằm giúp công chúng xác định đúng vấn đề và có những hành động ủng hộ trong thực tiễn, hình thành dư luận tích cực⁽⁹⁾: (1) công chúng nhận thức đúng bản chất về nền tảng tư tưởng của Đảng⁽¹⁰⁾, nhận diện rõ các quan điểm sai trái, thù địch. Vì chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là hệ thống quan điểm sâu sắc, toàn diện, kết tinh trí tuệ, tinh hoa của nhân loại, luôn được bổ sung, phát triển cùng thời đại; là hệ thống lý luận đúng đắn, mang tính cách mạng, khoa học, cũng là xu thế phát triển chung của nhân loại, vận dụng đúng, sáng tạo sẽ phát triển vì thế nó không bao giờ lỗi thời⁽¹¹⁾; là tài sản tinh thần vô cùng to lớn của Đảng, dân tộc và nhân dân ta, được vận dụng sáng tạo vào lịch sử cụ thể của đất nước, mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của toàn dân tộc đi tới thắng lợi;(2) hình thành thái độ phù hợp nhằm giải quyết những mâu thuẫn trong tư tưởng được biểu hiện bằng ý kiến nhận xét, đánh giá, bộc lộ thái độ kiên quyết phản bác các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch; (3) có hành động đúng đắn, như phát ngôn thể hiện sự nhất trí cao với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách,

pháp luật của Nhà nước, các giá trị, chuẩn mực của cộng đồng, cũng như quyết liệt phân đấu các quan điểm thù địch bằng sự phân tích, lý giải khoa học. Mục tiêu cuối cùng để công chúng hiểu rõ, đúng, toàn diện và sâu sắc về nền tảng tư tưởng, trên cơ sở nhận thức đúng, công chúng sẽ đồng thuận và nhìn nhận được trách nhiệm của chính mình, phát huy vai trò trong nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Hai là, định hướng nhằm bảo vệ, giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước bằng những minh chứng toàn diện về thành tựu của cách mạng Việt Nam. Với sự lãnh đạo của Đảng, sau hơn 35 năm đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế sâu rộng, Việt Nam đã ký 15 Hiệp định FTA; có 16 đối tác chiến lược, có 71 nước đã công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường; đã tạo ra câu chuyện huyền thoại trong công cuộc giảm nghèo với chỉ số HDI cao; trong bối cảnh phòng, chống dịch COVID-19, chúng ta đã lan tỏa hình ảnh một Việt Nam nhân văn, bản lĩnh, trách nhiệm với nhân dân và cộng đồng quốc tế⁽¹²⁾;... là những mốc son lịch sử đánh dấu bước phát triển mạnh mẽ, toàn diện, “chưa bao giờ, đất nước có cơ đồ, tiềm lực, vị thế, uy tín quốc tế như ngày nay”⁽¹³⁾. Không có minh chứng nào rõ nét hơn khẳng định sự lựa chọn của Đảng là hoàn toàn đúng đắn với tầm vóc phát triển của lịch sử dân tộc.

Ba là, định hướng nhằm nhận diện hoạt động chống phá của các thế lực thù địch về nền tảng tư tưởng của Đảng⁽¹⁴⁾. Thông qua nhiều biện pháp giúp công chúng nhận biết nguồn gốc thông tin sai lệch, mục tiêu làm hạn chế, tiến tới loại bỏ âm mưu xuyên tạc của các thế lực thù địch. Sử dụng các thông tin nắm bắt từ công chúng để hiểu rõ bản chất của sự kiện, từ đó, cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, đập tan các thông tin sai lệch lộng ghép vào các sự kiện, góp phần giải quyết các mâu thuẫn từ các “điểm nóng” đã và đang xảy ra trong xã hội.

Về phương thức định hướng⁽¹⁵⁾

Thứ nhất, thông qua uy tín của người lãnh đạo, thủ lĩnh nhóm xã hội, trong một cơ quan, tập thể, nhóm xã hội, trong các tôn giáo, trong các dân tộc thiểu số, ở các vùng nông thôn họ chính là những người có uy tín... Họ là những người có tâm, có tầm, hoài bão vì Tổ quốc, vì nhân dân gắn với phẩm chất, năng lực và uy tín của họ. Vì vậy, họ thể hiện vai trò đặc biệt quan trọng định hướng dư luận thông qua phát ngôn và hành động hợp lý để tạo sự đồng thuận trong cơ quan, đơn vị, tập thể hay nhóm xã hội để mọi người noi theo, hướng dư luận phát triển theo chiều tích cực, ủng hộ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Thứ hai, thông qua sinh hoạt, hội họp của các tổ chức, như tổ chức chính trị, chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp, được ví như phương tiện, kênh truyền thông tác động lớn đến tư tưởng của công chúng và có thể sử dụng để định hướng dư luận. Ưu điểm là qua kênh này, có thể định hướng một cách nhanh chóng và trực tiếp đến từng nhóm đối tượng.

Thứ ba, thông qua hoạt động của truyền thông đại chúng, bao gồm cả truyền thông xã hội, thông qua kênh thông tin chính thống đăng tải bài viết phản bác các luận điệu sai trái, thù địch, tiêu cực và hủy kết bạn, bình luận vạch rõ âm mưu của những tài khoản đó. Sử dụng cả mạng xã hội đăng tải, “like”, “comment” và “share” các bài viết thể hiện quan điểm dư luận đúng đắn về thành tựu của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, các tấm gương người tốt việc tốt, tấm gương điển hình trong xã hội, tạo bầu không khí tích cực trên các kênh thông tin.

Thứ tư, định hướng dư luận bằng dư luận. Trong các đám đông công chúng sẽ xuất hiện những nhóm nhỏ có ảnh hưởng nhất định đến nhóm lớn hơn và có thể sử dụng để định hướng dư luận cho nhóm bằng cách tác động vào các thành phần của dư luận: (1) Cung cấp thông tin kịp thời, tác động vào nhận thức, giúp hình thành nhận

thức đúng đắn ở công chúng về nền tảng tư tưởng của Đảng, cũng như nhận thức rõ bản chất thâm độc của các thế lực thù địch bằng thế giới quan duy vật biện chứng, phương pháp khoa học và phải dựa trên chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. (2) Kiểm soát thái độ hoang mang, lo lắng, hình thành thái độ đồng thuận của công chúng trên cơ sở nhận biết rõ mối quan hệ về lợi ích với vấn đề này. (3) Hình thành xu hướng hành động hợp lý, phát ngôn ủng hộ bằng cách tạo môi trường tranh luận dân chủ, huy động sức dân tham gia xây dựng, bảo vệ, phát hiện các sai phạm của cá nhân, tổ chức, cơ quan Đảng, chính quyền, làm trong sạch Đảng, tăng cường niềm tin của nhân dân vào Đảng, Nhà nước.

Thứ năm, thông qua các chương trình, phong trào, hoạt động văn hóa nghệ thuật,... Sử dụng các kênh thông tin chính thống, thường xuyên đổi mới nội dung, phương thức của công tác tuyên truyền về tư tưởng, lý luận nhằm nâng cao sức chiến đấu cho cán bộ, đảng viên, người dân, đặc biệt là tầng lớp thanh, thiếu niên, nhận diện bản chất của thông tin xuyên tạc, âm mưu thâm độc của các thế lực thù địch trong việc chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, giúp các giai tầng xã hội có tinh thần cảnh giác, nhận diện, “miễn dịch” các nội dung đó.

4. Giải pháp định hướng dư luận xã hội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới

Một là, nâng cao hiệu quả lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng. Tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, coi trọng công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng, kiên quyết đẩy lùi sự suy thoái về về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa” trong nội bộ. Coi trọng công tác xây dựng Đảng về tư tưởng, uốn nắn những biểu hiện lệch chuẩn, những tư tưởng

lạc hậu, đẩy lùi những sai trái. Tăng cường tuyên truyền, giáo dục truyền thống về vang của Đảng đến các giai tầng xã hội gắn với các phong trào thi đua yêu nước nhằm tạo sự chuyên biến mạnh mẽ về nhận thức, hành động trong Đảng và nhân dân.

Hai là, nâng cao chất lượng nghiên cứu dư luận xã hội và đội ngũ cán bộ, cộng tác viên chuyên trách làm công tác này. Thông qua các lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng cung cấp hệ thống kiến thức tổng thể về mọi mặt của đời sống xã hội, giúp họ am hiểu và nắm vững nền tảng tư tưởng của Đảng, có cái nhìn nhạy bén, toàn diện và khách quan về vấn đề này. Nâng cao kỹ năng nghiên cứu dư luận, lọc, đọc và phân tích thông tin nhằm vận dụng vào công tác định hướng dư luận.

Ba là, phát huy mặt tích cực của công tác truyền thông. Thông qua truyền thông, truyền thông mạng xã hội thực hiện công tác tuyên truyền, vận động tích cực, hiệu quả đến công chúng, giúp họ nắm bắt thông tin chính thống một cách nhanh nhất, nâng cao năng lực của họ trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; góp phần ngăn chặn, tiến tới đập tan thông tin xấu, độc của các thế lực thù địch. Thực hiện nghiêm công tác bảo vệ an ninh mạng, xử phạt nghiêm những cá nhân, tổ chức vi phạm dựa trên cơ sở khoa học.

Bốn là, nâng cao chất lượng nghiên cứu, giảng dạy và học tập lý luận chính trị, bằng cách đổi mới căn bản nội dung, chương trình, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại, gắn lý luận với thực tiễn. Chú trọng bồi dưỡng lý luận chính trị, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên,... đi vào nền nếp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả, phù hợp với đối tượng. Kết hợp giữa học tập và rèn luyện, thử thách trong thực tiễn để nâng cao bản lĩnh chính trị, khắc phục tình trạng ngại, lười học chính trị⁽¹⁶⁾.

(xem tiếp trang 75)